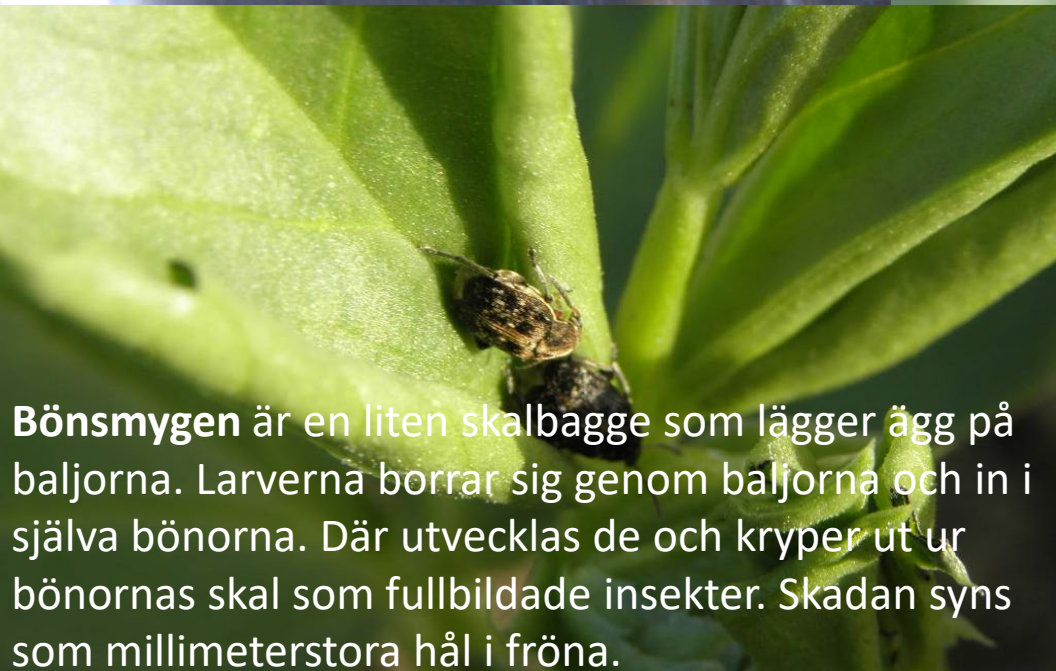

Hur påverkas åkerbönutsädets grobarhet och skjutkraft av bönsmygens hål i bönorna?

Mariann Wikström, Agro Plantarum AB

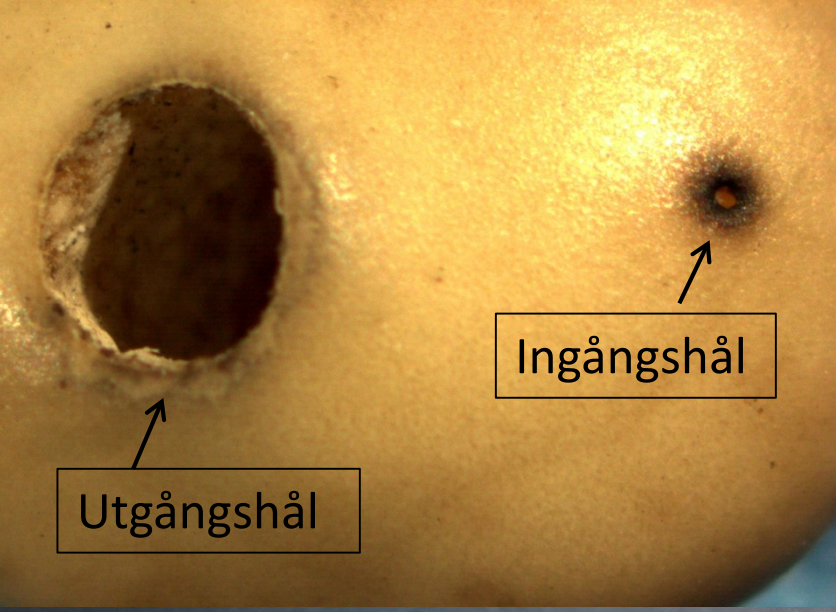
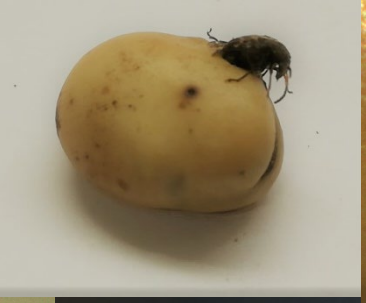

Bönsmygen är en liten skalbagge som lägger ägg på baljorna. Larverna borrar sig genom baljorna och in i själva bönorna. Där utvecklas de och kryper ut ur bönornas skal som fullbildade insekter. Skadan syns som millimeterstora hål i fröna.

Foton: Mariann Wikström

Bönsmyg –
Bruchus
rufimanus

Utgångshål

Ingångshål

Foton: Mariann Wikström

Bönsmyg i åkerböna

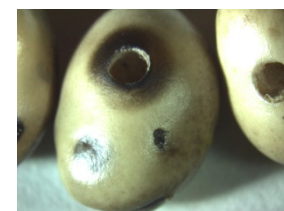

Foton: Ulf Lindqvist

Bönsmyg i åkerböna

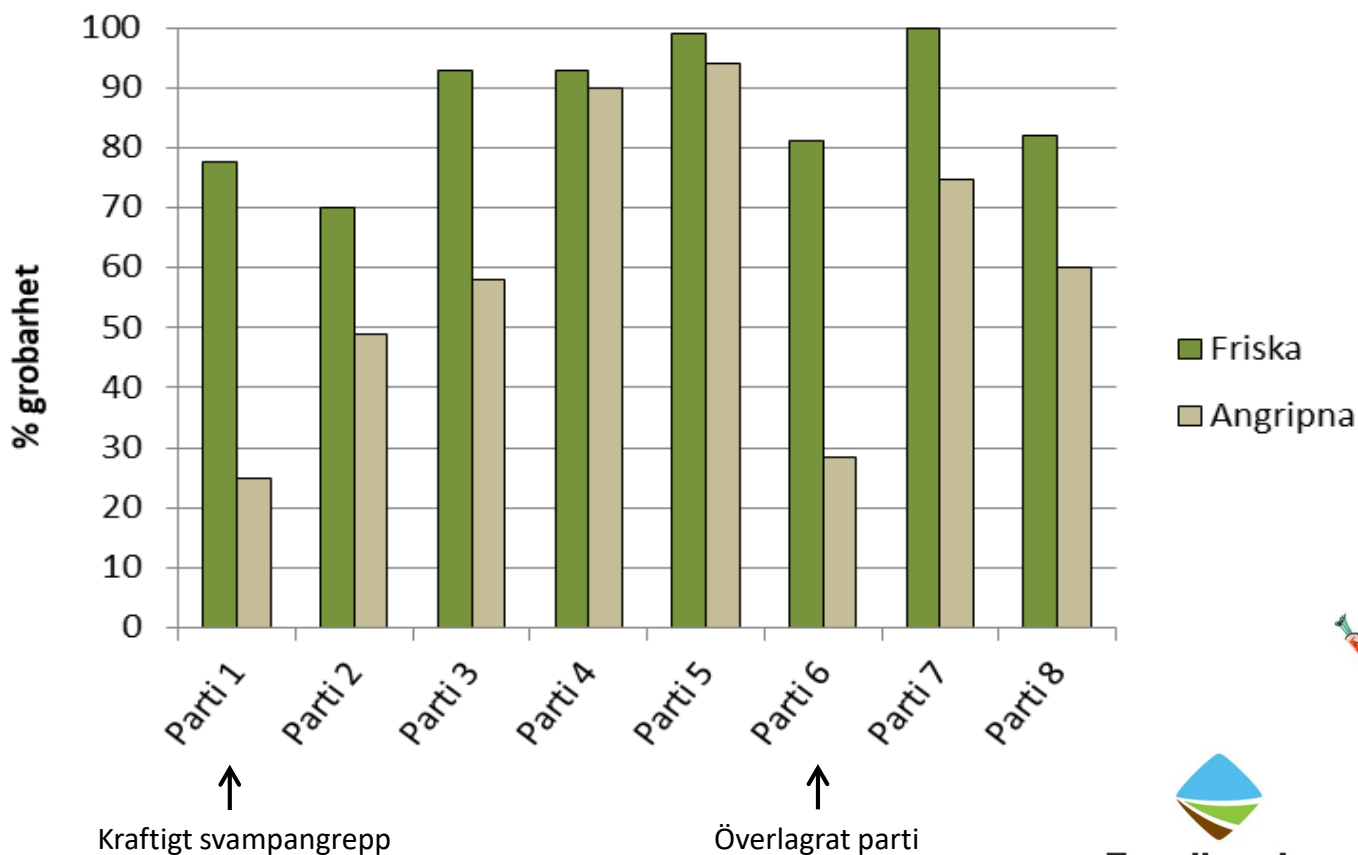
Grobarhetstester 2017-2018

- Grobarhet hos angripna bönor var i genomsnitt 27 % lägre
- Angripna bönor hade ca 9 % lägre tusenkornvikt

Angripna bönor

Parti 1	10%
Parti 2	26%
Parti 3	69%
Parti 4	44%
Parti 5	26%
Parti 6	11%
Parti 7	15%
Parti 8	11%

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling; Europa investerar i landsbygdsområden

Grodda åkerbönor med hål av bönsmyg
Kanterna på hålen är svampinfekterade och
man kan se missfärgning eller svampmycel

Fusarium sp. har växt ut
från smittade åkerbönor
på sanden i
grobarhetstester

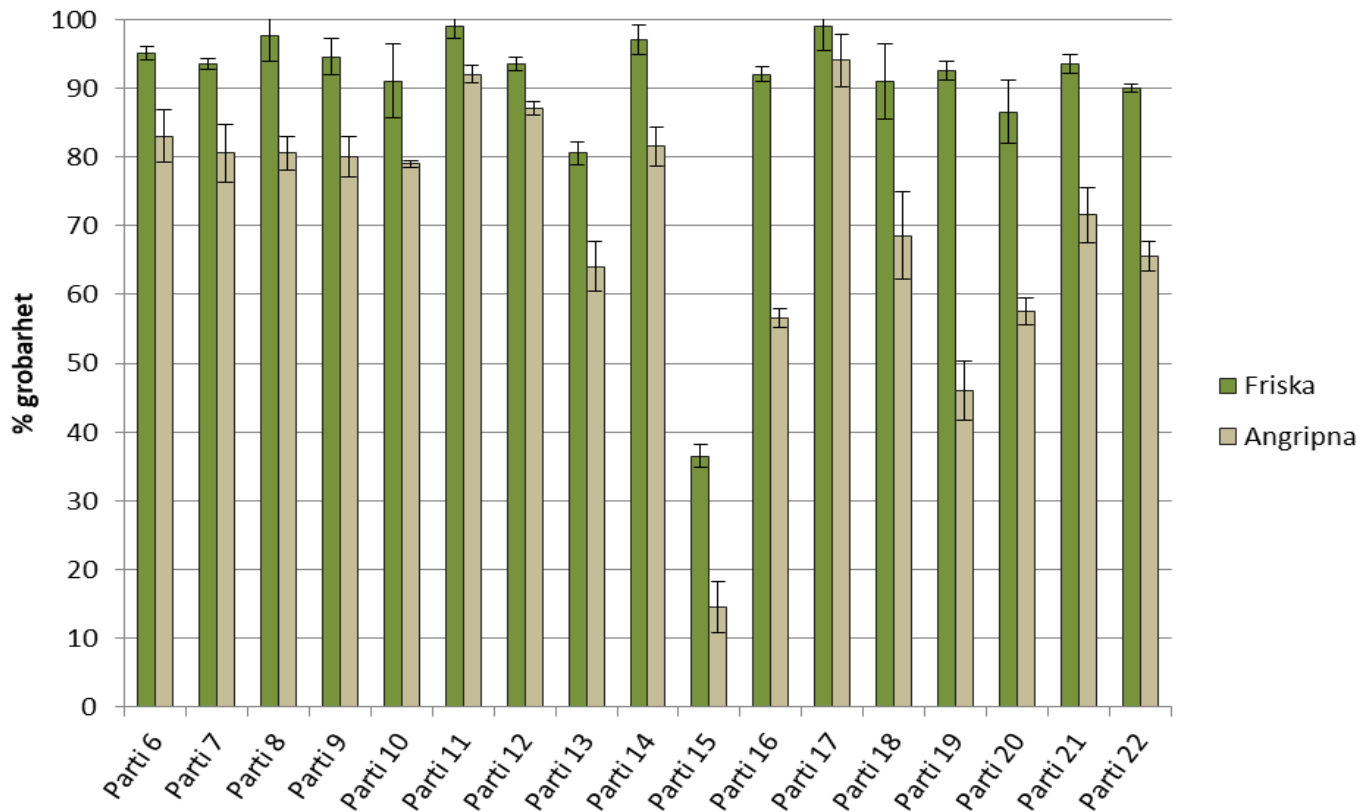

Bönsmyg – Grobarhet i olika partier

- Grobarhet hos angripna bönor var i genomsnitt 26 % lägre
- Angripna bönor hade ca 9,5 % lägre tusenkornvikt

Agro Plantarum

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling; Europa investerar i landsbygdsområden

Angrepp av bönsmyg – finns det sortskillnader?

Finns inte mycket litteratur om bönsmygen

- Sortval – sorter med senare blomning kan delvis undgå angrepp*
- Senare sådd? – kan ha samma effekt*

För att kunna ta reda på mer om bönsmygen har ett nytt samarbetsprojekt med medel från Jordbruksverket, landsbygdsprogrammet startats:

Bönsmyg - ett ökande problem i svensk åkerbönodling

Agro Plantarum AB, Brandsberga Gård AB, Ousbyholms Gård

*Enligt Faktablاد om Växtskydd, 169 J

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling; Europa
investerar i landsbygdsområden

Angrepp av bönsmyg –
finns det sortskillnader?

Angrepp av bönsmyg – finns det sortskillnader?

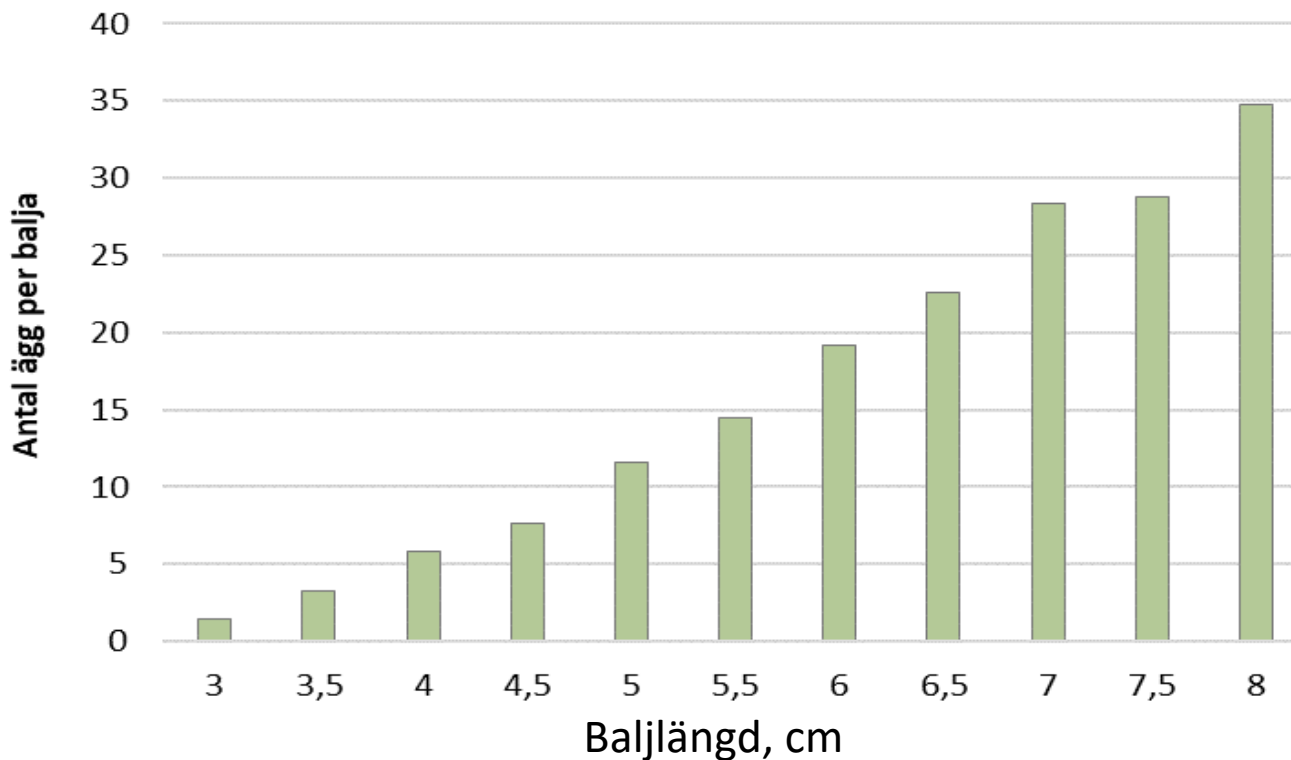
- Graderingar i officiella sortförsök
  - Ekologiska försök – Gotland och Wanås i NÖ Skåne
  - Konventionella försök – SÖ Skåne, Halland, Köping
- Mätning av baljlängd, räkning av antal ägg
- Gradering av angrepp på skördade bönor
(pågående – alla försök är inte klara än i december 2019)

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling; Europa
investerar i landsbygdsområden

Angrepp av bönsmyg – finns det sortskillnader?

Mycket starkt samband mellan antal ägg och storleken på baljan

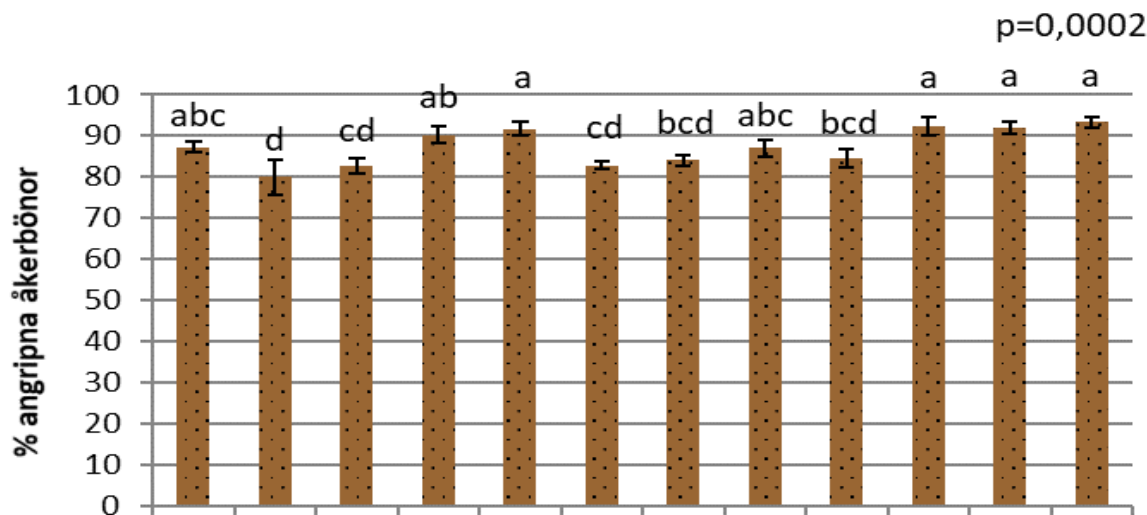
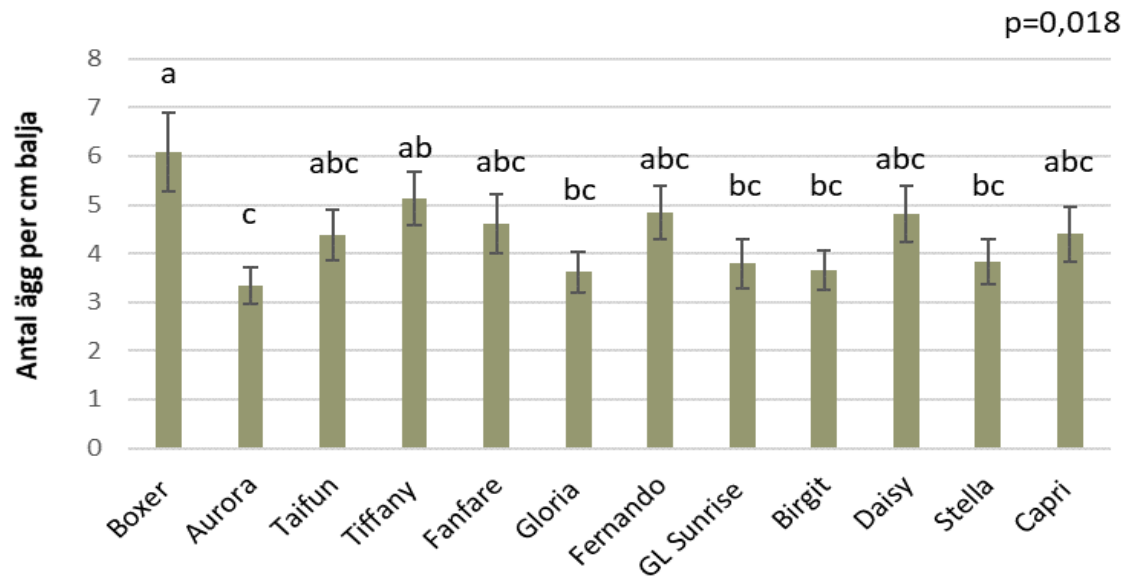
Agro Plantarum

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling; Europa
investerar i landsbygdsområden

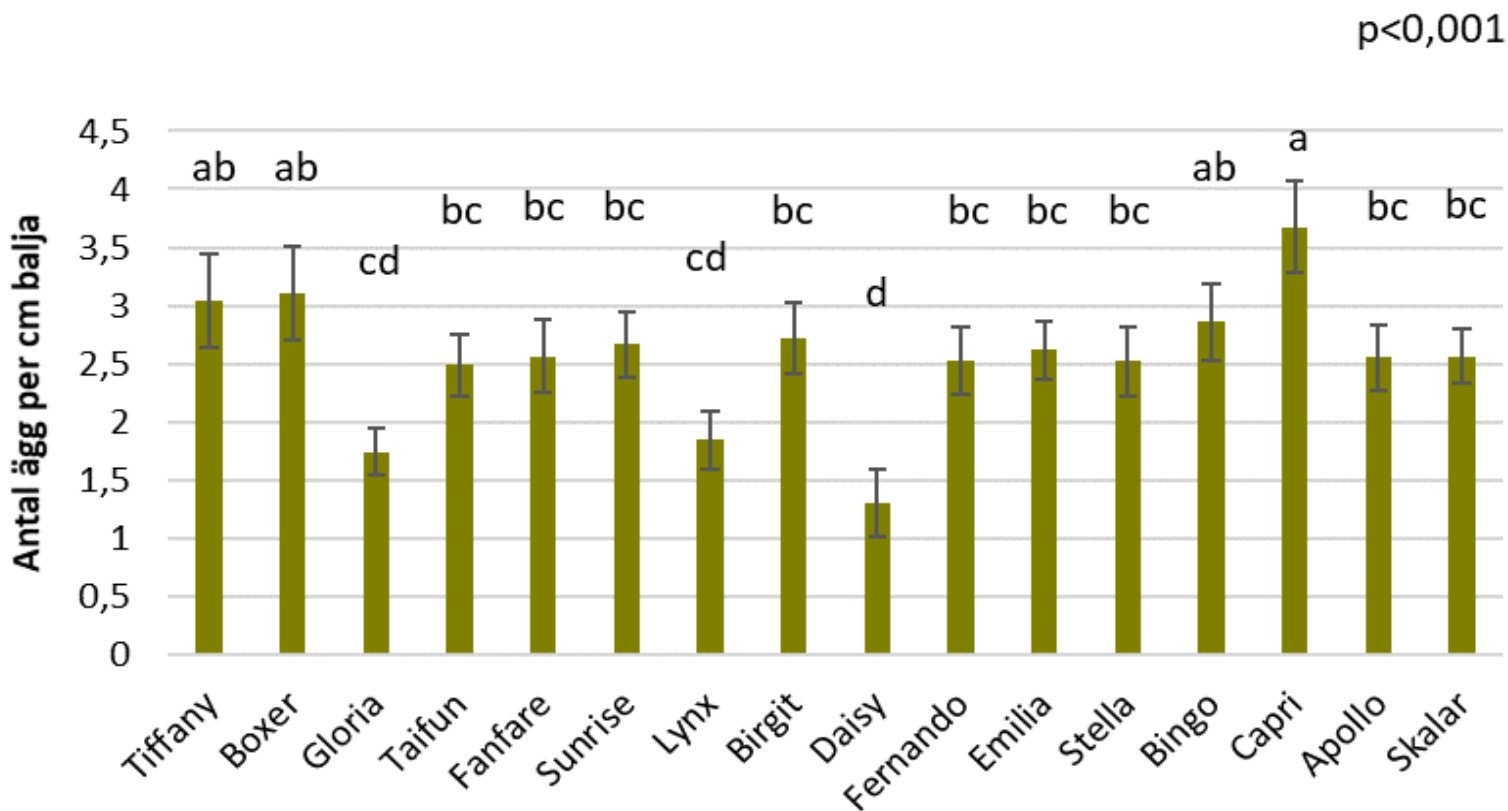
Angrepp av bönsmyg – finns det sortskillnader? Ekologiskt försök Gotland

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Angrepp av bönsmyg – finns det sortskillnader? Konventionellt försök Köping

Daisy såddes senare än de andra
sorterna i detta försök

Agro Plantarum

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Angrepp av bönsmyg – finns det sortskillnader?

- Det finns signifikanta skillnader mellan sorterna i antal ägg av bönsmyg
- I de konventionella försöken har Capri och Boxer haft störst antal ägg – Gloria och Daisy har haft minst antal ägg
- I de ekologiska försöken har Boxer haft störst antal ägg Gloria och Aurora har haft minst antal ägg
- Det finns även signifikanta skillnader i angreppen på bönorna. Aurora har haft lägst angrepp i båda ekologiska försöken
- Eftersom det var ett så starkt samband mellan antal ägg och baljstorlek är det svårt att säga om sortskillnaderna beror på något ämne i sorten eller om det har med sortens tidighet att göra. Såtidpunkten har troligtvis stor betydelse för angreppet

Agro Plantarum

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling; Europa
investerar i landsbygdsområden